

ເຈ້ຍຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບພຍາດຕິດຕໍ່

ໂຮກຕັບຊນິດ A

ໂຮກຕັບຊນິດ A ແມ່ນການຕິດເຊື້ອໄວຣັສທີ່ຕັບ. ເຊື້ອໄວຣັສນີ້ແຜ່ຜ່າຍທາງອາຈິມ-ມາເຖິງປາກ, ຮວມທັງການກິນອາຫານ ແລະນ້ຳທີ່ມີເຊື້ອໂຮກຫຼືການຈັບຕ້ອງໂດຍ ຕົງກັບຜູ້ທີ່ມີເຊື້ອໂຮກ. ການສັກຢາບ້ອງ ກັນແລະການມີອະນາມັຍທີ່ດີສາມາດ ບ້ອງກັນການຕິດເຊື້ອໄດ້.

ໂຮກຕັບຊນິດ A ແມ່ນຫຍັງ?

ຕັບອັກເສບ ('Hepatitis') ໝາຍເຖິງການອັກເສບຫຼືອາການໃຄ່ຂອງຕັບ. ອາການນີ້ອາດເກີດຂຶ້ນຍ້ອນ ສານ ເຄມີຫຼືຢາ, ຫຼືການຕິດເຊື້ອຈາກໄວຣັສຊນິດຕ່າງໆ. ສາເຫດທົ່ວໄປຢ່າງໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດການຕິດ ເຊື້ອທີ່ຕັບ ແມ່ນເກີດຈາກໄວຣັສຕັບຊນິດ A. ການຕິດເຊື້ອໄວຣັສຕັບຊນິດນຶ່ງຈະ ບໍ່ ບ້ອງກັນຈາກການ ຕິດເຊື້ອໄວຣັສຕັບຊນິດອື່ນໆ.

ໂຮກນີ້ມີອາການຢ່າງໃດແດ່?

ອາການຕ່າງໆຮວມມີ ຄວາມຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍ, ມີອາການເຈັບແລະປວດ, ເປັນໄຂ້, ບຸ້ນທ້ອງ, ກິນເຂົ້າບໍ່ແຊບ, ເຈັບໃນຊ່ອງທ້ອງ, ຈາກນັ້ນປັດສະວະກໍຈະເປັນສີຄໍາ, ອາຈິມເປັນສີຊືດ ແລະ ເປັນຂີ້ໝາກເຫຼືອງ (ໜ່ວຍຕາ ແລະຜິວໜັງເປັນສີເຫຼືອງ). ຕາມປົກກະຕິ ຈະເຈັບປ່ວຍຢູ່ປະມານໜຶ່ງຫາສາມອາທິດ (ເຖິງແມ່ນວ່າອາການ ບາງຢ່າງອາດເປັນດົນກວ່ານັ້ນ) ແລະ ການເຈັບປ່ວຍກໍຈະເຊົາຈົນ ຫາຍເປັນປົກກະຕິສເມີ. ເດັກນ້ອຍທີ່ຕິດ ເຊື້ອນີ້ສ່ວນຫຼາຍຈະບໍ່ມີອາການຫຍັງ. ໂຮກຕັບຊນິດ A ບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເປັນພຍາດຕັບລະຍະຍາວ ແລະ ຄົນທີ່ເສ້ຍ ຊີວິດຍ້ອນໂຮກຕັບຊນິດ A ກໍມີນ້ອຍນັກນ້ອຍໜ້າ. ລະຍະລະຫວ່າງການຕິດເຊື້ອແລະການສໍ່ສະແດງອາການ ຕາມປົກກະຕິແມ່ນສີ່ອາທິດ, ແຕ່ວ່າມັນອາດຈະເວລາຢູ່ໃນລະຫວ່າງສອງຫາເຈັດອາທິດ.

ເຊື້ອໂຮກນີ້ແຜ່ຜ່າຍຢ່າງໃດ?

ຄົນທີ່ຕິດເຊື້ອແລ້ວສາມາດແຜ່ຜ່າຍເຊື້ອໃຫ້ຄົນອື່ນໄດ້ນັບຈາກສອງອາທິດກ່ອນອາການຈະສໍ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຈົນເຖິງໜຶ່ງອາທິດ ຫຼັງຈາກ ມີອາການຂອງຂີ້ໝາກເຫຼືອງ (ທັງໝົດແມ່ນສາມອາທິດ). ເຊື້ອໄວຣັສຢ່າງມາກມາຍຈະມີຢູ່ໃນອາຈິມ (ຂີ້) ຂອງຄົນທີ່ຕິດເຊື້ອ ໃນລະຍະທີ່ເຊື້ອລະບາດຢູ່.

ເຊື້ອໄວຣັສນີ້ສາມາດມີຊີວິດຢູ່ໄດ້ເປັນເວລາຫຼາຍອາທິດຖ້າຢູ່ໃນສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມມີເໝາະສົມ (ຕົວຢ່າງ ຢູ່ໃນທໍ່ນໍ້າລະບາຍນໍ້າເປື້ອນ).

ຕາມປົກກະຕິ ໂຮກຕັບຊນິດ A ຈະແຜ່ຜາຍໃຫ້ກັນເມື່ອເຊື້ອໄວຣັສຈາກຄົນທີ່ຕິດເຊື້ອໄດ້ຜ່ານເຂົ້າໄປຫາອີກຄົນນຶ່ງ ໂດຍການ:

- ກິນອາຫານທີ່ມີເຊື້ອໂຮກ
- ດື່ມນໍ້າທີ່ມີເຊື້ອໂຮກ
- ຈັບບາຍຜ້າອ້ອມ, ຜ້າປູບ່ອນ ແລະ ຜ້າເຊັດໂຕທີ່ເປື້ອນອາຈົມຂອງຄົນທີ່ມີເຊື້ອໂຮກນີ້
- ຈັບຕ້ອງໂດຍຕົງ (ຮວມທັງການຮ່ວມເພດ) ກັບຄົນທີ່ມີເຊື້ອໂຮກນີ້.

ມີການລາຍງານວ່າການລະບາດຂອງໂຮກຕັບ ຊນິດ A ແມ່ນເກີດຈາກສະພາບການຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

- ແຜ່ຜາຍຈາກຄົນນຶ່ງໄປຫາອີກຄົນນຶ່ງ, ຮວມເຖິງຜູ້ຊາຍທີ່ຮ່ວມເພດກັບຜູ້ຊາຍດ້ວຍກັນ
- ດື່ມນໍ້າທີ່ມີເຊື້ອໂຮກຕິດມາຈາກທໍ່ລະບາຍນໍ້າເປື້ອນ
- ກິນອາຫານທີ່ຕິດເຊື້ອໂຮກມາຈາກທໍ່ນໍ້າເປື້ອນເຊັ່ນ ອາຫານປະເພດຫອຍ
- ກິນອາຫານທີ່ຕິດເຊື້ອໂຮກຈາກຄົນຈັດອາຫານທີ່ມີເຊື້ອໂຮກ.

ການຕິດເຊື້ອຈາກໂຮກຕັບ ຊນິດ A ຍັງເປັນບັນຫາຕໍ່ເນື່ອງສໍາລັບຄົນທີ່ເດີນທາງໄປຕ່າງປະເທດ, ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ເດີນທາງໄປ ຍ້ຽມຢາມປະເທດທີ່ກໍາລັງພັທນາຊຶ່ງມີຄົນເປັນໂຮກຕັບຊນິດ A ກັນຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ.

ແມ່ນໃຜແດ່ທີ່ສ່ຽງຕໍ່ການເປັນໂຮກນີ້?

ຜູ້ທີ່ສ່ຽງຕໍ່ການຕິດໂຮກນີ້ແມ່ນຜູ້ທີ່ຍັງບໍ່ເຄີຍເປັນໂຮກຕັບ ຊນິດ A ມາກ່ອນ ແລະ ຍັງບໍ່ໄດ້ສັກຢາປ້ອງກັນ.

ຈະປ້ອງກັນໄດ້ຢ່າງໃດ?

ການສັກຢາປ້ອງກັນ

ໄດ້ມີວັກຊີນທີ່ປອດພ້ຍແລະໄດ້ຜົນສໍາລັບສັກປ້ອງກັນໂຮກຕັບ ຊນິດ A ນີ້.

ຢາວັກຊີນນີ້ອາດຕ້ອງໃຊ້ເວລາເຖິງສອງອາທິດກ່ອນຈະ ອອກຮິດໃຫ້ການປ້ອງກັນເຊື້ອໂຮກໄດ້.

ມີການແນະນຳໃຫ້ຄົນຈຳພວກຂ້າງລຸ່ມນີ້ຊຶ່ງຖືວ່າມີຄວາມສ່ຽງສູງເປັນພິເສດ ໃຫ້ໄດ້ຮັບການສັກຢາປ້ອງກັນ:

- ຜູ້ທີ່ຈະເດີນທາງໄປປະເທດທີ່ ໂຮກຕັບຊນິດ A ເປັນກັນແຜ່ຫຼາຍ (ປະເທດທີ່ກໍາລັງພັທນາສ່ວນຫຼາຍ)
- ຜູ້ທີ່ໄປຍ້ຽມຢາມເຂດຊົນນະບົດແລະທ່າໂກສອກຫຼີກ ຂອງຊຸມຊົນພື້ນເມືອງ
- ຜູ້ຊາຍທີ່ຮ່ວມເພດກັບຜູ້ຊາຍດ້ວຍກັນ
- ພະນັກງານທີ່ເຮັດວຽກທີ່ສະຖານທີ່ດູແລເດັກແລະໂຮງຮຽນອະນຸບານ
- ຜູ້ພິການທາງສມອງແລະຜູ້ດູແລເຂົາເຈົ້າ
- ພະນັກງານດູແລສຸຂພາບທີ່ເຮັດວຽກຄຸກຄືກັບຊຸມຊົນພື້ນເມືອງ
- ພະນັກງານທີ່ເຮັດວຽກກັບທໍ່ລະບາຍນໍ້າເປື້ອນ

- ຊາງແປງທໍ່ນໍ້າ
- ຜູ້ທີ່ໃຊ້ຢາເສບຕິດໂດຍການສັກ
- ຜູ້ປ່ວຍໂຮກຕັບເຮື້ອຮັງ
- ຜູ້ທີ່ເປັນໂຮກເລືອດອອກບໍ່ຢຸດ ຊຶ່ງອາດໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວດ້ວຍວິທີການເຮັດໃຫ້ເລືອດຊຸ້ນ.

ມີຫຍັງອີກແດ່ຊຶ່ງເຮົາຄວນເຮັດເພື່ອຫຼີກເວັ້ນຈາກໂຮກຕັບ ຊຸມິດ A?

ທຸກໆຄົນຄວນລ້າງມືໃຫ້ສະອາດຖີ່ຖ້ວນດ້ວຍສະບູແລະນໍ້າກອກ ເປັນເວລາຢ່າງນ້ອຍ 10 ວິນາທີ ແລະ ເຊັດມືດ້ວຍຜ້າສະອາດ:

- ຫຼັງຈາກເຂົ້າຫ້ອງນໍ້າ
- ກ່ອນກິນອາຫານ
- ກ່ອນປຸງແຕ່ງອາຫານຫຼືເຄື່ອງດື່ມ
- ຫຼັງຈາກຈັບສິ່ງຂອງເຊັ່ນຜ້າອ້ອມແລະຖົງຢາງອະນາມັຍ.

ຈະເຮັດຢ່າງໃດເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເຊື້ອໂຮກແຜ່ໄປຫາຄົນອື່ນ?

ຖ້າທ່ານມີເຊື້ອໂຮກຕັບຊຸມິດ A, ນອກຈາກວ່າ ຕ້ອງລ້າງມືຂອງຕົນເອງໃຫ້ສະອາດຖີ່ຖ້ວນແລ້ວ, ທ່ານຍັງຕ້ອງຫຼີກເວັ້ນກິຈກັມຂ້າງລຸ່ມນີ້ໃນຂະນະທີ່ທ່ານຍັງມີເຊື້ອໂຮກຢູ່ (ໝາຍຄວາມວ່າ, ຈົນກວ່າ ເວລາຜ່ານໄປຢ່າງນ້ອຍນຶ່ງອາທິດຫຼັງຈາກມີອາການເປັນຂໍ້ໝາກເຫຼືອງ):

- ຢ່າແຕ່ງອາຫານຫຼືເຄື່ອງດື່ມໃຫ້ຄົນອື່ນ
- ຢ່າໃຊ້ຖ້ວຍບ່ວງຫຼືຈອກຮ່ວມກັບຄົນອື່ນ
- ຢ່າໃຊ້ຜ້າປູບ່ອນນອນຫຼືຜ້າເຊັດໂຕຮ່ວມກັບຄົນອື່ນ
- ຫຼີກເວັ້ນບໍ່ຮ່ວມເພດ
- ໃຫ້ລ້າງຖ້ວຍບ່ວງໃນນໍ້າສະບູ, ແລະໃຫ້ຊັກຜ້າປູບ່ອນແລະຜ້າເຊັດໂຕໂດຍໃຊ້ຈັກຊັກເຄື່ອງ

ຄົນຈໍາພວກດັ່ງກ່າວຂ້າງລຸ່ມນີ້ຊຶ່ງມີເຊື້ອໂຮກຕັບຊຸມິດ A ບໍ່ຄວນໄປເຮັດ ການຫຼືໄປໂຮງຮຽນ ໃນລະຫວ່າງທີ່ຍັງມີເຊື້ອຢູ່:

- ຄົນທີ່ຕ້ອງຈັບບາຍອາຫານຫຼືເຄື່ອງດື່ມ
- ຄົນທີ່ວຽກຂອງຕົນຕ້ອງໄດ້ພົວພັນໃກ້ຊິດກັບຄົນອື່ນ, ເຊັ່ນຜູ້ດູແລເດັກຫຼືພະນັກງານດູແລສຸຂະພາບ
- ພະນັກງານ, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ເດັກວັຍຮຸ່ນ ບໍ່ຄວນໄປສະຖານທີ່ຝາກເດັກຫຼືໂຮງຮຽນໃນຂະນະທີ່ຍັງຕິດເຊື້ອຢູ່
- ຄົນເຈັບທຸກຄົນຄວນຖາມທ່ານໝໍຂອງຕົນກ່ອນຈະກັບໄປເຮັດວຽກຫຼືໄປໂຮງຮຽນຄືນ.

ຈະກວດຫາໂຮກນີ້ໄດ້ຢ່າງໃດ?

ການກວດຫາໂຮກນີ້ແມ່ນອີງໃສ່ອາການຂອງຄົນເຈັບແລະຈະຢັ້ງຢືນໄດ້ໂດຍການກວດເລືອດ ຊຶ່ງຈະສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີສານຕ້ານທານ IgM antibodies ຕໍ່ໂຮກຕັບຊຸມິດ A ໃນຕົວຢ່າງເລືອດທີ່ກວດນັ້ນ.

ຈະຮັກສາໂຮກນີ້ໄດ້ຢ່າງໃດ?

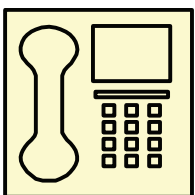
ບໍ່ມີການປິ່ນປົວສະເພາະ ສໍາລັບໂຮກຕັບຊນິດ A ນີ້. ຕາມປົກກະຕິ ຄົນທີ່ຢູ່ໃນຄອບຄົວຫຼືຄູ່ຜົວເມັຍຂອງຄົນທີ່ຕິເຊື້ອຕ້ອງໄດ້ສັກ ຢາ immunoglobulin ເຂັ້ມນຶ່ງ. ຢາສັກນີ້ອາດປ້ອງກັນຫຼືລົດຜ່ອນຄວາມເຈັບປ່ວຍລົງໄດ້ ຖ້າວ່າໄດ້ສັກພາຍໃນສອງອາທິດ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ພົວພັນກັບຄົນທີ່ຕິເຊື້ອ

ທາງການສາທາຣະນະສຸກມີທາງທີ່ຢ່າງໃດຕໍ່ໂຮກນີ້?

- ບັນດາທ່ານໝໍ, ໂຮງໝໍ ແລະ ຫ້ອງທົດລອງຕ້ອງໄດ້ລາຍງານກໍຣະນິການຕິດເຊື້ອຂອງໂຮກຕັບຊນິດ A ແບບເກັບເປັນ ຄວາມລັບສະເພາະເຈົ້າຂອງກໍຣະນິ ໃຫ້ທາງໜ່ວຍສາທາຣະນະສຸກປະຈຳທ້ອງຖິ່ນຮູ້.
- ທາງພະນັກງານຂອງໜ່ວຍສາທາຣະນະສຸກຈະເຮັດວຽກຮ່ວມກັບທ່ານໝໍ, ຄົນເຈັບຫຼືຄອບຄົວຂອງຄົນເຈັບເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າຄົນໃກ້ຊິດ ໃດແດ່ທີ່ສ່ຽງຕໍ່ການຕິດເຊື້ອ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮູ້ເຖິງຂໍ້ມູນຮາຍລະອຽດຂອງພຍາດນີ້. ພະນັກງານຂອງຜແນກສາທາຣະນະສຸກ ຈະໄດ້ອີງຕາມກົດລະບຽບສະເພາະໃນການຄວບຄຸມກໍຣະນິຂອງຄົນຕິດເຊື້ອໂຮກຕັບຊນິດ A ສໍາລັບຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກຫຼືໄປທີ່ ສູນດູແລເດັກ, ແລະ ຜູ້ທີ່ຕ້ອງໄດ້ຈັບບາຍອາຫານສໍາລັບການຄ້າຂາຍ.

ນອກນີ້ ພະນັກງານຂອງໜ່ວຍສາທາຣະນະສຸກຍັງຕ້ອງຕິດຕາມກວດສອບເບິ່ງການລະບາດຂອງໂຮກຕັບຊນິດ A ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ເຖິງສາເຫດຂອງການລະບາດ, ຫາວິທີຄວບຄຸມ ແລະ ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີການຕິດເຊື້ອຂຶ້ນຕື່ມ.

ຮາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ - ຜແນກສາທາຣະນະສຸກແຫ່ງຣັດ NSW

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au